

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «КИЇВСЬКИЙ АВІАЦІЙНИЙ ІНСТИТУТ»
УПРАВЛІННЯ ОСВІТНІХ ІННОВАЦІЙ KAI ACADEMY
ЦЕНТР ПІДГОТОВКИ ДО ВСТУПУ «KAI START»

УЗГОДЖЕНО

Директор Центру підготовки
до вступу «KAI START»

 Галина ЛАЗАРОВА
«24» червня 2026 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор

з питань вступу та онлайн-освіти
Радміла СЕГОЛІ

«24» червня 2026 р

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
«Українська мова»

Для підготовчих курсів (8 місяців)

Семестр – 1, 2

Практичні заняття – 150

Самостійна робота – 115

Усього годин – 265

Випускний екзамен – 2 семестр

Контрольні роботи (2) – 1, 2 семестри

Домашнє завдання (1) – 1, 2 семестри

Індекс РП 1.61.05 – 8 м/26

KAI РП у-1 1.61.05-01-2026

	Робоча програма навчальної дисципліни Українська мова»	Шифр документа	КАІ РП у-І
		стор. 2 з 14	

Робочу програму навчальної дисципліни «Українська мова» розроблено на основі Програми зовнішнього незалежного оцінювання результатів навчання з української мови, здобутих на основі повної загальної середньої освіти Українського центру оцінювання якості освіти та відповідних нормативних документів.

Робочу програму розробив:

Викладач української мови та літератури

Роксолана ФЕДОРЧУК

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні Навчально-методичної ради Інституту післядипломної підготовки «KAI Upgrade» управління освітніх інновацій «KAI Academy», протокол № 5 від 24.06 2026 р.

Голова НМР, директор ІПО «KAI Upgrade»

Ірина ДЕЙНЕГА

Рівень документа – 3б

Плановий термін між ревізіями – 1 рік

	Робоча програма навчальної дисципліни «Українська мова»	Шифр документа	КАІ РП у-1 1.61.05-01-2026
		стор. 3 з 14	

ЗМІСТ

Вступ	4
1. Пояснювальна записка	4
1.1. Заплановані результати.....	4
1.2. Програма навчальної дисципліни	5
2. Зміст навчальної дисципліни	8
2.1. Структура навчальної дисципліни.....	8
2.2. Самостійна (індивідуальна) робота слухача, її зміст та обсяг	10
2.3.1 Домашні завдання	10
2.3.2 Контрольні роботи	10
3. Навчально-методичні матеріали з дисципліни	11
3.1. Методи навчання	11
3.2. Рекомендована література (базова і допоміжна).....	11
3.3. Інформаційні ресурси в Інтернеті.....	12
4. Рейтингова система оцінювання набутих слухачем знань та вмінь.....	12

	Робоча програма навчальної дисципліни «Українська мова»	Шифр документа	КАІ РП у-1 1.61.05-01-2026
		стор. 4 з 14	

ВСТУП

Робоча програма (РП) навчальної дисципліни розробляється на основі «Методичних рекомендацій до розроблення робочої програми навчальної дисципліни», затвердженої розпорядженням № 106/од від _01.2021 р. та відповідних нормативних документів.

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

1.1. Заплановані результати

Навчальна дисципліна «Українська мова» надає майбутнім студентам мовні знання – один з основних компонентів професійної підготовки, формує навички та уміння правильно користуватися засобами мови, розвиває культуру професійного мовлення, допомагає краще орієнтуватися в складних професійних ситуаціях і в контактах з представниками своєї професії, навчає сприймати мову як естетичну цінність, мистецьке явище, що є проявом національного світосприймання, а також має вагоме значення для виховання духовно багатой особистості, яка володіє уміннями і навичками вільної комунікативної діяльності в різних життєвих ситуаціях та галузях діяльності людини, розвиває культуру професійного мовлення, допомагає краще орієнтуватися в складних професійних ситуаціях і в контактах з представниками своєї професії.

Метою викладання дисципліни є:

- формування у слухачів національно свідомої, духовно багатой особистості, яка володіє уміннями й навичками вільного користування засобами рідної мови – її стилями, формами в різних життєвих ситуаціях, дотримується норм українського мовленнєвого етикету, виховання естетичних смаків, розвиток інтелекту, кругозору, уміння характеризувати окремі визначальні постаті, їх внесок у літературний процес своєї доби, розуміння індивідуального стилю письменника та творчого методу, художньої цінності літературного твору, його жанрової своєрідності;
- відпрацюванні навичок виконання тестових завдань різної форми й різного ступеня складності для якісної підготовки слухачів підготовчих курсів до проходження зовнішнього незалежного оцінювання відповідно до вимог Українського центру оцінювання якості освіти.

Завданнями вивчення дисципліни є вироблення на основі державних стандартів системи та обсягу знань особистості про мову і мовлення, мовних і мовленнєвих умінь та навичок, поглиблення теоретичних та практичних знань, умінь і навичок, передбачених програмою, підвищення рівня мовленнєвої культури; розуміння художньо-літературної природи тексту, встановлення причинно-наслідкових зв'язків, поглиблення теоретичних та практичних знань, умінь і навичок аналізу текстів, передбачених програмою, співвідношення твору та року його написання з певною епохою, авторською світоглядною позицією, підвищення рівня загальнонаціональних цінностей та успішно підготуватися до проходження зовнішнього незалежного оцінювання.

У результаті вивчення навчальної дисципліни слухач підготовчих курсів повинен:

- *знати*: основні правила фонетики, морфології, правопису, синтаксису, пунктуації;
- *уміти*: грамотно писати, користуватися засобами мови в різних життєвих ситуаціях; дотримуватися норм українського мовленнєвого етикету, використовувати засоби мови й мовлення з метою одержання і передачі інформації, уміння брати участь у діалозі, будувати монологічні висловлювання різних типів, жанрів мовлення з урахуванням завдань мовлення і ситуацій спілкування, знайомих і нестандартних. У результаті вивчення навчальної дисципліни слухач повинен набути такі компетентності: ціннісне ставлення до державної мови, усвідомлення важливості її як засобу ідентифікації мовця з українським народом, нацією, як культурологічного чинника, набуття досвіду спілкування українською мовою, орієнтується в мовному матеріалі, аналізує мовні явища з метою практичного їх використання, орієнтується на ринку друкованих джерел, може розрізнити твори маскультури і художню

 НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «КИЇВСЬКИЙ АВАЦІЙНИЙ ІНСТИТУТ»	Робоча програма навчальної дисципліни «Українська мова»	Шифр документа	КАІ РП у-1 1.61.05-01-2026
стор. 5 з 14			

літературу, мову суржику від літературної мови, самостійно обирає й зіставляє різні естетичні явища, висловлює власну оцінку, мотивує її, аргументовано інтерпретує прочитане та побачене.

Компетентності, які дає можливість здобути навчальна дисципліна:

Інтегральна компетентність

Здатність демонструвати глибокі знання шкільного курсу української мови та застосовувати їх у стандартних і нестандартних тестових ситуаціях під час складання НМТ.

Здатність розв'язувати складні завдання у професійній діяльності із застосуванням державної мови.

Загальні компетентності:

1. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
2. Навички міжособистісної взаємодії та роботи в команді.
3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу інформації.
4. Цінування та повага до різноманітності та мультикультурності.
5. Здатність вчитися і володіти сучасними знаннями.
6. Здатність працювати в умовах обмеженого часу.
7. Навички роботи з тестовими інструментами та цифровими платформами тестування.

Міждисциплінарні зв'язки:

Курс є інструментальним і пов'язаний з багатьма циклами підготовки.

- Історія України — розуміння контексту розвитку мови та формування нації.
- Культурологія — засвоєння етикету та традицій українського мовлення.
- Філософія — розвиток логічного мислення та культури аргументації.
- Іноземна мова — порівняльний аналіз мовних структур, теорія та практика перекладу.
- Інформаційні технології — комп'ютерне текстотворення, перевірка правопису, пошук інформації.
- Математика — розвиток логічного мислення для виконання завдань на встановлення відповідностей (логічні пари) та правильне узгодження числівників з іменниками.

Стратегія ефективної підготовки до НМТ з української мови базується на поєднанні блочно-модульного вивчення теорії (з фокусом на новий Правопис і типові теми) та інтенсивного практичного тренінгу. Вона передбачає використання мнемонічних правил, когнітивно-візуальних карт (Quizlet/Anki) та порівняльних таблиць для швидкого засвоєння складних винятків, наголосів і фразеологізмів. Особлива увага приділяється тактиці тестування і тайм-менеджменту: відпрацюванню методу виключення дистракторів (варіантів-пасток), виконанню завдань за принципом «від простих до складних» та регулярному написанню імітаційних сесій на час для подолання стресу та оптимізації хронометражу на реальному іспиті.

Отже, ефективна підготовка до НМТ з української мови — це системний процес, який перетворює накопичені теоретичні знання на чітку практичну навичку швидкого й безпомилкового виконання тестових завдань в умовах обмеженого часу.

1.2. Програма навчальної дисципліни.

«Українська мова» містить такі теми: «Фонетика. Орфоепія. Графіка. Орфографія», «Будова слова. Словотвір», «Лексикологія. Фразеологія», «Морфологія», «Синтаксис», «Стилістика», «Розвиток мовлення».

Українська мова

Тема 1. Фонетика. Орфоепія. Графіка. Орфографія. Алфавіт. Основні правила переносу слів з рядка в рядок. Наголос. Основні випадки уподібнення приголосних звуків. Спрощення у групах приголосних. Найпоширеніші випадки чергування приголосних звуків. Основні випадки чергування у – в, і – й. Правопис літер, що позначають ненаголошені голосні [е], [и], [о] в коренях слів. Правопис префіксів і суфіксів. Правила вживання апострофа,

	Робоча програма навчальної дисципліни «Українська мова»	Шифр документа	КАІ РП у-1 1.61.05-01-2026
		стор. 6 з 14	

м'якого знака. Сполучення йо,ьо. Подвоєння букв на позначення подовжених м'яких приголосних і збігу однакових приголосних звуків. Правопис великої літери. Лапки у власних назвах. Написання слів іншомовного походження. Написання складних слів разом і через дефіс. Правопис складноскорочених слів. Написання і відмінювання чоловічих і жіночих імен по батькові. Правопис відмінкових закінчень іменників, прикметників. Правопис н та nn у прикметниках і дієприкметниках, не з різними частинами мови. Особливості написання числівників.

Тема 2. Будова слова. Словотвір. Будова слова. Спільнокореневі слова і форми того самого слова.

Тема 3. Лексикологія. Фразеологія. Лексичне значення слова. Багатозначні й однозначні слова. Пряме та переносне значення слова. Омоніми. Синоніми. Антоніми. Пароніми. Лексика української мови за походженням. Власне українська лексика. Лексичні запозичення з інших мов. Загальновживані слова. Професійна, діалектна, розмовна лексика. Терміни. Застарілі й нові слова (неологізми). Нейтральна й емоційно забарвлена лексика. Поняття про фразеологізми.

Тема 4. Морфологія. Іменник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Іменники власні й загальні, істоти й неістоти. Рід іменників: чоловічий, жіночий, середній. Число іменників. Відмінювання іменників, Невідмінювані іменники в українській мові. Написання і відмінювання чоловічих і жіночих імен по батькові. Кличний відмінок (у власних чоловічих та жіночих іменах).

Прикметник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Ступені порівняння якісних прикметників: вищий і найвищий, способи їх творення (проста й складена форми). Зміни приголосних при творенні ступенів порівняння прикметників. Особливості відмінювання прикметників. Числівник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Типи відмінювання кількісних числівників: 1) один, одна; 2) два, три, чотири; 3) від п'яти до двадцяти, тридцять, п'ятдесят ... вісімдесят; 4) сорок, дев'яносто, сто; 5) двісті – дев'ятсот; 6) нуль, тисяча, мільйон, мільярд; 7) збірні; 8) дробові. Порядкові числівники, особливості їх відмінювання. Узгодження числівників з іменниками. Особливості правопису числівників. Уживання числівників для позначення часу й дат.

Займенник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Відмінювання займенників. Творення й правопис неозначених і заперечних займенників.

Дієслово як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Форми дієслова: дієвідмінювані, відмінювані (дієприкметник) і незмінні (інфінітив, дієприслівник, форми на -но, -то). Безособові дієслова. Способи дієслова: дійсний, умовний, наказовий. Творення форм умовного та наказового способів дієслів. Особові закінчення дієслів I та II дієвідмін. Чергування приголосних в особових формах дієслів теперішнього та майбутнього часу.

Дієприкметник як особлива форма дієслова: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Активні і пасивні дієприкметники. Творення активних і пасивних дієприкметників теперішнього і минулого часу. Дієприкметниковий зворот. Безособові дієслівні форми на -но, -то.

Дієприслівник як особлива форма дієслова: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Дієприслівниковий зворот.

Прислівник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Ступені порівняння прислівників: вищий і найвищий. Зміни приголосних при творенні прислівників вищого й найвищого ступенів. Правопис прислівників на -о, -е, утворених від прикметників і дієприкметників. Написання разом, окремо і через дефіс прислівників і сполучень прислівникового типу.

Службові частини мови.

Прийменник як службова частина мови. Зв'язок прийменника з непрямыми відмінками іменника. Правопис прийменників.

	Робоча програма навчальної дисципліни «Українська мова»	Шифр документа	КАІ РП у-1 1.61.05-01-2026
		стор. 7 з 14	

Сполучник як службова частина мови. Групи сполучників за значенням і синтаксичною роллю: сурядні (єднальні, протиставні, розділові) й підрядні (часові, причинові, умовні, способу дії, мети, допустові, порівняльні, з'ясувальні, наслідкові). Групи сполучників за вживанням (одиничні, парні, повторювані) та за будовою (прості, складні, складені). Правопис сполучників. Розрізнення сполучників та інших співзвучних частин мови.

Частка як службова частина мови. Правопис часток.

Вигук як частина мови. Правопис вигуків та інших службових частин мови (повторення).

Тема 5. Синтаксис. Словосполучення і речення як основні одиниці тексту. Підрядний і сурядний зв'язок між словами й частинами складного речення. Речення як основна синтаксична одиниця. Граматична основа речення. Порядок слів у реченні. Види речень у сучасній українській мові: за метою висловлювання; за емоційним забарвленням; за будовою; за складом граматичної основи, за наявністю чи відсутністю другорядних членів; за наявністю необхідних членів речення; за наявністю чи відсутністю ускладнювальних засобів. Просте двоскладне речення. Підмет і присудок як головні члени двоскладного речення. Особливості узгодження присудка з підметом. Другорядні члени речення у двоскладному й односкладному реченні. Означення. Прикладка як різновид означення. Додаток. Обставина. Порівняльний зворот. Односкладні речення. Граматична основа односкладного речення. Типи односкладних речень за способом вираження та значенням головного члена: односкладні речення з головним членом у формі присудка (означено-особові, неозначено-особові, узагальнено-особові, безособові) та односкладні речення з головним членом у формі підмета (називні).

Тема 5.1. Просте ускладнене речення. Речення з однорідними членами. Узагальнювальні слова у реченнях з однорідними членами. Вставні слова, словосполучення і речення, їх значення. Розділові знаки у реченнях з вставними конструкціями. Речення зі звертаннями. Відокремлені означення, прикладки – непоширені й поширені. Відокремлені додатки, обставини. Відокремлені уточнювальні члени речення. Розділові знаки. Складне речення. Типи складних речень за способом зв'язку їх частин: сполучникові і безсполучникові. Сурядний і підрядний зв'язок між частинами складного речення. Складносурядне речення. Єднальні, протиставні та розділові сполучники в складносурядному реченні. Смислові зв'язки між частинами складносурядного речення. Розділові знаки в складносурядному реченні. Складнопідрядне речення, його будова. Головне й підрядне речення. Підрядні сполучники й сполучні слова як засоби зв'язку у складнопідрядному реченні. Основні види підрядних речень: означальні, з'ясувальні, обставинні (місця, часу, способу дії та ступеня, порівняльні, причини, наслідкові, мети, умовні, допустові). Розділові знаки у складнопідрядному реченні. Складнопідрядне речення з кількома підрядними, розділові знаки в них. Безсполучникове складне речення. Розділові знаки в безсполучниковому складному реченні. Складні речення з різними видами сполучникового та безсполучникового зв'язку. Розділові знаки. Способи відтворення чужого мовлення. Пряма й непряма мова. Заміна прямої мови непрямою. Цитата як різновид прямої мови. Діалог. Розділові знаки при діалозі, цитаті, прямій мові.

Тема 6. Стилїстика. Стилї мовлення (розмовний, науковий, художній, офіційно-діловий, публіцистичний), їх основні ознаки, функції.

Тема 7. Розвиток мовлення. Види мовленнєвої діяльності; адресант і адресат мовлення; монологічне і діалогічне мовлення; усне й писемне мовлення. Тема й основна думка висловлювання. Вимоги до мовлення (змістовність, логічна послідовність, багатство, точність, виразність, доречність, правильність). Основні ознаки тексту: зв'язність, комунікативність, членованість, інформативність. Зміст і будова тексту, поділ тексту на абзаци, мікротеми. Мовні засоби зв'язку речень у тексті. Типи мовлення (розповідь, опис, роздум). Структура тексту типу розповіді, опису, роздуму. Тексти різних стилів, типів, жанрів мовлення.

 НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «КИЇВСЬКИЙ АВАЦІЙНИЙ ІНСТИТУТ»	Робоча програма навчальної дисципліни «Українська мова»	Шифр документа	КАІ РП у-1 1.61.05-01-2026
		стор. 8 з 14	

2. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Структура навчальної дисципліни.

№ п/п	Назва теми	Обсяг навчальних занять (год.)		
		Усього	Практ. Заняття	СРС
1	2	3	4	5
УКРАЇНСЬКА МОВА		1 семестр		
1.1	Фонетика.	3	2	1
1.2	Графіка. Орфоепія.	3	2	1
ОРФОГРАФІЯ				
1.3	Спрощення у групах приголосних. Найпоширеніші випадки чергування приголосних звуків. Основні випадки чергування у – в, і – й. Правопис літер, що позначають ненаголошені голосні [е], [и], [о] в коренях слів.	3	2	1
1.4	Позначення чергування приголосних звуків на письмі. Правопис префіксів і суфіксів.	3	2	1
1.5	Правила вживання апострофа, м'якого знака. Сполучення йо,ьо.	4,5	3	1,5
1.6	Подвоєння букв на позначення подовжених м'яких приголосних і збігу однакових приголосних звуків.	4,5	3	1,5
1.7	Правопис великої літери. Лапки у власних назвах. Написання слів іншомовного походження.	4,5	3	1,5
1.8	Написання чоловічих і жіночих імен по батькові. Правопис відмінкових закінчень іменників, прикметників. Правопис н та нн у прикметниках і дієприкметниках	4,5	3	1,5
1.9	Особливості написання числівників. Написання окремо (сполучень прислівникового типу), разом і через дефіс (прислівників, службових частин мови, вигуків).	6	4	2
1.10	Не з різними частинами мови.	3	2	1
1.11	Правопис службових частин мови та вигуків. Написання простих і складених прийменників. Правопис сполучників. Розрізнення сполучників та інших частин мови.	6	4	2
БУДОВА СЛОВА. СЛОВОТВІР				
1.12	Будова слова. Спільнокореневі слова і форми слова. Основні способи словотворення в українській мові. Складні слова, способи їх творення. Сполучні голосні о, е в складних словах.	6	4	2
ЛЕКСИКОЛОГІЯ. ФРАЗЕОЛОГІЯ				
1.13	Лексичне значення слова. Багатозначні й однозначні слова. Омоніми. Синоніми. Антоніми. Лексика української мови за походженням. Власне українська лексика. Лексичні запозичення з інших мов.	4,5	3	1,5
1.14	Загальнонавживані слова. Професійна, діалектна, розмовна лексика. Терміни.	3	2	1
1.15	Застарілі й нові слова (неологізми). Нейтральна й емоційно забарвлена лексика.	3	2	1
1.16	Поняття про фразеологізми.	3	2	1
МОРФОЛОГІЯ				
1.17	Іменник як частина мови.	4,5	3	1,5
1.18	Прикметник як частина мови.	4,5	3	1,5
1.19	Числівник як частина мови.	4,5	3	1,5

 НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «КИЇВСЬКИЙ АВАЦІЙНИЙ ІНСТИТУТ»	Робоча програма навчальної дисципліни «Українська мова»	Шифр документа	КАІ РП у-1 1.61.05-01-2026
		стор. 9 з 14	

1.20	Займенник як частина мови.	3	2	1
1	2	3	4	5
1.21	Дієслово як частина мови.	4,5	3	1,5
1.22	Дієприкметник як особлива форма дієслова.	6	4	2
1.23	Дієприслівник як особлива форма дієслова.	6	4	2
1.24	Прислівник як частина мови.	6	4	2
1.25	Службові частини мови. Прийменник.	4,5	3	1,5
1.26	Сполучник. Частка. Вигук.	4,5	3	1,5
1.27	Контрольна робота № 1	6		6
1.28	Контрольна робота № 2	6		6
1.29	Домашнє завдання № 1	8		8
Усього за перший семестр		132,5	75	57,5

УКРАЇНСЬКА МОВА		2 семестр		
СИНТАКСИС				
1.42	Словосполучення і речення як основні одиниці тексту. Підрядний і сурядний зв'язок між словами й частинами складного речення.	3	2	1
1.43	Речення як основна синтаксична одиниця. Граматична основа речення. Порядок слів у реченні. Види речень у сучасній українській мові.	4,5	3	1,5
1.44	Просте двоскладне речення. Підмет і присудок як головні члени двоскладного речення.	4,5	3	1,5
1.45	Другорядні члени речення у двоскладному й односкладному реченні.	4,5	3	1,5
1.46	Означення узгоджене й неузгоджене. Прикладка як різновид означення. Додаток. Типи обставин за значенням. Способи вираження означень, додатків, обставин.	6	4	2
1.47	Порівняльний зворот. Функції порівняльного звороту в реченні (обставина способу дії, присудок).	3	2	1
1.48	Односкладні речення. Граматична основа односкладного речення.	4,5	3	1,5
1.49	Типи односкладних речень за способом вираження та значенням головного члена.	6	4	2
1.50	Речення з однорідними членами. Поняття про однорідні члени речення. Однорідні і неоднорідні означення. Узагальнювальні слова у реченнях з однорідними членами.	6	4	2
1.51	Вставні слова, словосполучення і речення, їх значення. Розділові знаки у реченнях із вставними конструкціями.	4,5	3	1,5
1.52	Відокремлені означення, прикладки – непоширені й поширені. Відокремлені додатки, обставини. Відокремлені уточнювальні члени речення. Розділові знаки.	6	4	2
1.53	Ознаки складного речення. Типи складних речень за способом зв'язку їх частин: сполучникові і безсполучникові. Сурядний і підрядний зв'язок.	6	4	2
1.54	Складносурядне речення. Єднальні, протиставні та розділові сполучники в складносурядному реченні.	4,5	3	1,5
1.55	Складнопідрядне речення. Підрядні сполучники й сполучні слова як засоби зв'язку у складнопідрядному реченні. Основні види підрядних речень.	6	4	2
1.56	Складнопідрядне речення з кількома підрядними. Види підрядності.	4,5	3	1,5

 НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «КИЇВСЬКИЙ АВАЦІЙНИЙ ІНСТИТУТ»	Робоча програма навчальної дисципліни «Українська мова»	Шифр документа	КАІ РП у-1 1.61.05-01-2026
		стор. 10 з 14	

1	2	3	4	5
1.57	Безсполучникове складне речення. Розділові знаки.	4,5	3	1,5
1.58	Складні речення з різними видами сполучникового та безсполучникового зв'язку.	4,5	3	1,5
1.59	Способи відтворення чужого мовлення. Пряма й непряма мова. Речення з прямою мовою. Слова автора. Заміна прямої мови непрямою.	3	2	1
1.60	Цитата як різновид прямої мови. Діалог. Розділові знаки при діалозі та цитаті.	3	2	1
1.61	Стилістика. Стилї мовлення, їх основні ознаки, функції.	3	2	1
РОЗВИТОК МОВЛЕННЯ				
1.62	Види мовленнєвої діяльності; адресант і адресат мовлення; монологічне і діалогічне мовлення, усне й писемне мовлення.	3	2	1
1.63	Тема й основна думка висловлювання. Вимоги до мовлення. Основні ознаки тексту: зв'язність, комунікативність, членованість, інформативність.	3	2	1
1.64	Зміст і будова тексту, поділ тексту на абзаци, мікротеми. Мовні засоби зв'язку речень у тексті.	3	2	1
1.65	Типи мовлення (розповідь, опис, роздум). Структура тексту типу розповіді, опису, роздуму. Тексти різних стилів, типів, жанрів мовлення.	3	2	1
1.66	Створення власного висловлювання на дискусійну тему. Аргументовано спростувати або підтримати подану позицію.	3	2	1
1.67	Створення тексту-роздуму на запропоновану тему.	3	2	1
	Контрольна робота № 3	6		6
	Контрольна робота № 4	6		6
	Домашнє завдання № 2	8		8
Усього за другий семестр		132,5	75	57,5
Усього за навчальною дисципліною		265	150	115

2.2. Самостійна (індивідуальна) робота слухача, її зміст та обсяг

№ п/п	Зміст самостійної роботи слухача	Обсяг СРС (годин)
1.	Опрацювання теоретичного матеріалу	30
2.	Підготовка до практичних занять	45
3.	Підготовка до контрольних робіт	24
4.	Виконання домашнього завдання, контрольної (домашньої) роботи.	16
Усього за навчальною дисципліною		115

2.3.1. Домашнє завдання .

Домашнє завдання (ДЗ) з дисципліни виконується з метою закріплення та поглиблення знань та вмінь, набутих слухачем у процесі засвоєння навчального матеріалу дисципліни.

Виконання, оформлення ДЗ здійснюється слухачем в індивідуальному порядку відповідно до методичних рекомендацій. Час, потрібний для виконання ДЗ – до 16 годин самостійної роботи.

ДЗ 1 «Фонетика і орфоєпія. Графіка і орфографія. Морфологія».

ДЗ 2 «Синтаксис і пунктуація», «Стилістика. Розвиток мовлення».

2.3.2. Контрольні роботи.

Контрольні роботи з дисципліни виконується у першому та другому семестрах, відповідно до затверджених в установленому порядку методичних рекомендацій, з метою закріплення та поглиблення теоретичних знань та вмінь слухача при вивченні дисципліни.

Час, потрібний для виконання контрольних робіт складає 24 години самостійної роботи.

 НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «КИЇВСЬКИЙ АВАЦІЙНИЙ ІНСТИТУТ»	Робоча програма навчальної дисципліни «Українська мова»	Шифр документа	КАІ РП у-1 1.61.05-01-2026 стор. 11 з 14
---	--	-------------------	--

КР № 1 «Фонетика і орфоєпія. Графіка і орфографія. Будова слова, словотвір. Лексикологія і фразеологія» 6 годин.

КР № 2 «Орфографія», «Морфологія» 6 годин.

КР № 3 «Синтаксис і пунктуація простого і складного речення» 6 годин.

КР № 4 «Синтаксис і пунктуація», «Стилістика. Лінгвістика тексту. Розвиток мовлення» 6 годин.

3. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ З ДИСЦИПЛІНИ

3.1. Методи навчання

При вивченні навчальної дисципліни використовуються наступні методи навчання:

– пояснювально-ілюстративний метод: викладач організовує сприймання та усвідомлення інформації, а слухачі її сприймають, осмислюють і запам'ятовують;

– метод проблемного викладу: викладач формулює проблему, а слухачі поетапно вирішують її під його керівництвом (при цьому поєднується репродуктивна й творча діяльність);

– репродуктивний метод: слухачі вчаться застосовувати знання за зразком;

– дослідницький метод: викладач ставить перед слухачами проблему, а вони самостійно вирішують її;

– метод мозкової атаки: слухачі висловлюють щонайбільшу кількість ідей за невеликий проміжок часу, обговорюють їх, а також класифікують;

– круглий стіл: слухачі ставлять обґрунтовані питання з теми, що обговорюється, аргументують підходи до їхнього вирішення, а також розповідають про досягнення та помилки;

– дискусія: мобілізації практичних і теоретичних знань слухачів, їх поглядів на конкретні спірні питання, що розглядаються;

– ситуаційний аналіз: слухачі ознайомлюються з описом проблеми, самостійно аналізують ситуацію, діагностують проблему й висловлюють власні ідеї та рішення в дискусії.

Доцільно використовувати тестові завдання різної форми і різного ступеня складності не тільки як контрольну форму перевірки знань, умінь і навичок слухачів, але як продуктивний навчальний прийом.

3.2. Рекомендована література

Базова література

1. ЗНО. Українська мова та література . Тренажер для підготовки до ЗНО / Білецька О., Витвицька С. – К, 2025. – 464 с.

2. ЗНО 2023. Українська мова і література. Комплексна підготовка до ЗНО та ДПА 2023 /Білецька О. - Видавництво «Підручники і посібники».- 752 с.

3. ЗНО. Повний курс підготовки української мови та літератури / Віктор Заболотний, Олександр Заболотний, 2021. – 461 с.

4. ЗНО 2023. Комплексна підготовка з української мови та літератури. – Терещенко В. – видавництво «Генеза». – 432 с.

5. Сучасна українська літературна мова. Лексикологія. Фразеологія. Лексикологія, Лексикографія \ О. Бодик, С. Рудакова. - Видавництво «Центр навчальної літератури» - 2021р, 416 с.

6. Сучасна українська літературна мова. Вправи. Завдання. / Галина Вокальчук. – Видавництво «Академія», 2022 – 224 с.

7. ЗНО 2023. Українська мова та література. Довідник. Частина 1 / Авраменко О., в-тво «Грамота», 2022.

8. Авраменко О. Українська мова та література: Довідник. Завдання в тестовій формі. І та ІІ частини / О. Авраменко. — К. : Грамота, 2026.

9. Літвінова І., Гарюнова Ю. Українська мова. Комплексне видання для підготовки до ЗНО та НМТ / І. Літвінова та ін. — Харків : Ранок, 2025.

	Робоча програма навчальної дисципліни «Українська мова»	Шифр документа	КАІ РП у-1 1.61.05-01-2026
		стор. 12 з 14	

Додаткові рекомендовані джерела

1. Українська мова : зб. контр. Робіт / Укладачі: С. І. Черіпка, Л. П. Богославець, Т. П. Матвійчук, В. О. Слухай ; за ред. С. І. Черіпка. – К. : НАУ, 2018. – 148 с.
2. Антисуржик. Вчимося ввічливо і правильно говорити / О. Сербенська, Видавництво «Апріорі», 2023. – 380 с.
3. Онлайн-ресурс. Режим доступу: <https://zno.osvita.ua/ukrainian/tema.html>
4. Українська мова. Комплексна підготовка до ЗНО. – Терещенко В., Головань Г. – видавництво «Генеза», 2025. – 420 с
5. ЗНО. Повний курс підготовки української мови та літератури / Віктор Заболотний, Олександр Заболотний, 2023. – 330 с.
6. ЗНО. Українська мова та література . Тренажер для підготовки до ЗНО./ Білецька О. – К, 2022. – 336 с.
7. Українська мова та література. 2000 тестів для підготовки до НМТ / О. Заболотний, В. Заболотний. — К. : Літера ЛТД, 2026.
8. Офіційний сайт УЦОЯО (testportal.gov.ua) — першоджерело інформації, нормативні документи, демонстраційні варіанти тестів та офіційні тренажери НМТ.

4. РЕЙТИНГОВА СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАБУТИХ СЛУХАЧЕМ ЗНАНЬ ТА ВМІНЬ.

Оцінювання окремих видів виконаної слухачем навчальної роботи здійснюється в балах відповідно до табл.4.1.

4.1 Основні терміни, поняття, означення

4.1.1. **Рейтинг (рейтингова оцінка)** – це кількісна оцінка досягнень слухача, що здійснюється за 60-бальною шкалою в процесі виконання ним сукупності навчальних завдань.

4.1.2. **Рейтингова система оцінювання (РСО)** – це система визначення якості виконаної слухачем усіх видів аудиторної та самостійної навчальної роботи та рівня набутих ним знань та вмінь шляхом оцінювання в балах результатів цієї роботи під час поточного, семестрового та підсумкового контролю.

РСО передбачає використання вхідної, поточної, контрольної, підсумкової семестрової та річної рейтингових оцінок.

4.1.3. **Вхідна рейтингова оцінка** складається з балів, які слухач отримує за результатами тестування, визначає загальний базовий рівень підготовки слухачів за програмами загальноосвітнього навчального закладу, виявляє окремі прогалини у знаннях та вміннях.

4.1.4. **Поточна рейтингова оцінка** складається з балів, які слухач отримує за результатами різних форм письмового контролю, усного опитування та тестування на практичних заняттях.

4.1.5. **Контрольна рейтингова оцінка** визначається за результатами виконання тематичних контрольних робіт з певної теми: (№ 1, № 2 – у I семестрі та № 3, № 4 – у II семестрі) та домашніх завдань (№ 1 – у I семестрі та № 2 – у II семестрі) у письмовій формі.

4.1.6. **Підсумкова семестрова рейтингова оцінка** визначається як середнє арифметичне за результатами поточних рейтингових оцінок та контрольних рейтингових оцінок.

4.1.7. **Підсумкова річна рейтингова оцінка** визначається як середнє арифметичне за результатами семестрових рейтингових оцінок.

4.1.8. **Підсумкова атестаційна рейтингова оцінка** визначається за результатами виконання випускного екзамену, це форма підсумкового контролю засвоєння слухачем теоретичного та практичного матеріалу з окремої навчальної дисципліни за навчальний рік

4.2. Порядок оцінювання набутих слухачем знань та вмінь

4.2.1. Оцінювання набутих знань та вмінь слухачів здійснюється за 60-бальною системою.

4.2.2. Оцінювання навчальної роботи слухача здійснюється в балах відповідно до табл. 4.

	Робоча програма навчальної дисципліни «Українська мова»	Шифр документа	КАІ РП у-1 1.61.05-01-2026
		стор. 13 з 14	

Таблиця 4.1.

Оцінка за національною шкалою	Рівень	Оцінка в балах	Критерії оцінювання навчальних досягнень слухачів
Незадовільно	I. Початковий	1–14	Слухач володіє навчальним матеріалом на рівні розпізнавання явищ природи, з допомогою викладача відповідає на запитання, що потребують відповіді «так» чи «ні»; уміє розрізняти фізичні та астрономічні величини, одиниці вимірювання з певної теми, розв'язувати задачі з допомогою викладача лише на відтворення основних формул, здійснює найпростіші математичні дії.
Задовільно	II. Середній	15–30	Слухач описує явища, відтворює значну частину навчального матеріалу, знає одиниці вимірювання окремих фізичних чи астрономічних величин і формули з теми, що вивчається; розв'язує типові прості задачі (за зразком), виявляє здатність обґрунтувати деякі логічні кроки за допомогою викладача.
Добре	III. Достатній	31–45	Слухач вільно та оперативно володіє вивченим матеріалом у стандартних ситуаціях, наводить приклади його практичного застосування та аргументи на підтвердження власних думок; самостійно розв'язує типові задачі й виконує вправи з одної теми, обґрунтовуючи обраний спосіб розв'язку.
Відмінно	IV. Високий	46–60	Слухач на високому рівні опанував програмовий матеріал, самостійно, у межах чинної програми, оцінює різноманітні явища, факти, теорії, використовує здобуті знання і вміння в нестандартних ситуаціях, поглиблює набуті знання; самостійно розв'язує комбіновані типові задачі стандартними або оригінальним способом, розв'язує нестандартні задачі передбачені програмою основні методи розв'язання завдання і вміє їх застосовувати з необхідним обґрунтуванням; <i>виявляє</i> варіативність мислення і раціональність у виборі способу розв'язання математичної проблеми; <i>вміє</i> узагальнювати й систематизувати набуті знання; <i>здатний до розв'язування нестандартних задач і вправ.</i>

	Робоча програма навчальної дисципліни «Українська мова»	Шифр документа	КАІ РП у-1 1.61.05-01-2026
		стор. 14 з 14	

(Ф 03.02 – 01)

АРКУШ ПОШИРЕННЯ ДОКУМЕНТА

№ прим.	Куди передано (підрозділ)	Дата видачі	Прізвище, ім'я та по батькові отримувача	Підпис отримувача	Примітки

(Ф 03.02 – 02)

АРКУШ ОЗНАЙОМЛЕННЯ З ДОКУМЕНТОМ

№ з/п	Прізвище, ім'я та по батькові	Підпис ознайомленої особи	Дата ознайомлення	Примітки

(Ф 03.02 – 04)

АРКУШ РЕЄСТРАЦІЇ РЕВІЗІЇ

№ з/п	Прізвище, ім'я та по батькові	Дата ревізії	Підпис	Висновок щодо адекватності

(Ф 03.02 – 32)

УЗГОДЖЕННЯ ЗМІН

	Підпис	Ініціали, прізвище	Посада	Дата
Розробни				
Узгоджен				
Узгоджен				
Узгоджен				